

BORSHY-KEREKES

1939

FEB 14 1939

1939 február 14-én, kedden délután Király Imre penztárnok bejött a szobámba és leülve, azt kérdezi: Mit tudsz? A kérdést nem értettem. Mit tudok? Miről? kérdeztem. Azt kérdezem, hogy mit tudsz? -ismételte, mire én megint a fenti választ adtam.

-Hát Borsyról.

Nagyot nézve válaszoltam; Semmit. Mi van vele?

-- Igazán nem tudsz semmit?

Erősöködtem, hogy semmit sem tudok és a kérdés hangsúlyozását sem értem. Annyit tudok, amit az irodában is mindenki tud, hogy különböző helyeken van, mert tagszerzési "drive"-ok vannak. Éppen tegnap is kérdeztem Bogár Istvánt, hogy hol van, mert a lapjában kellene vele egyetmást beszélnem, ő azt mondja, nem tudja megmondani pontosan, hogy hol van, hol New Yorkban, hol Pittsburghban, mert drive-ok vannak. Mikorra várják haza? Körülbelül a jövő héten. Eszem ágában sem volt, hogy más tudnivaló is van róla, bár feltűnt, hogy majdnem egy hónapja nem láttam. Driveok idején sem szokott ilyen soká egy kuzamban elmaradni.

Erre Király Imre kijelentette, hogy Borsy Kerekés Magyarországon van. Erre meg nagyobbantem, mert a kijelentés igazán nagyon meglepett.

Király Imre elmondta, hogy azon a napon, amelyen a négy tisztviselő a követségen ebédel, tehát január 12-én, csütörtökön, kábelüzenetet kapott, hogy azonnal induljon Magyarországra, vigye magával az autóját is, úgy hogy otthon maradjon. Feleségének utiköltségét is megfizetik, a szállítással együtt. B.K. nem tudta, hogy miről van, de azonnal intézkedni kezdett és a titkártól szabadságot kérve, azon a címen, hogy három év alatt nem vette ki a szabadságát, körülbelül öt vagy hat nappal azután a Rex nevű olasz hajón elindult. Azért ment ezzel a hajóval, mert más közelebbi hajó indulás nem volt.

Mindez természetesen teljesen új dolog volt nekem, amelyről ma, amikor ezeket írom, február 21-én sem tudnék egy hangot sem, ha K.I. el nemmondja őket.

1939 Február 21, kedd.

FEB 21 1939

Ma megkerdeztem Király Imre pénztárnokot hogy Ujlaki Ferenc, az Egyesület elnöke tud-e Borsy Kerekes távollétééről. Király azt felelte, hogy Borsy azt mondta neki, hogy az illetékeseket értesíteni fogja, de különben is az elnökkel az alap szabály értelmében csak a titkár levelezhet és a tisztviselők és alkalmazottak szabadság ügyüket a titkárral intézik el.

Erről a dologról Király Imrén kívül még senki egy szót sem említett előttem. Amit tudok, egyedül őtőle tudom.

FEB 23 1939

1939 Február 23, csütörtök

Király Imre ma telefonon beszélt Ujlaki elnökkel aki azt mondta, hogy magától Borsy Kerekestől soha semmiféle értesítést sem kapott, ami azt jelenti, hogy távozásáról az elnök csak akkor tudott amikor a titkár négy hét elteltével ezt neki tudomására hozta.

Király Imre ugyancsak ma említette, hogy amikor Molnár titkár a multkor Brownsvilleben járt, Pittsburghon keresztül menve a Verhovay egyik tiszteviselője említette neki, illetve kérdezte tőle, hogy Borsy K. miért van megint Magyarországon?

Ez azt jelenti, hogy B. magyarországi utjáról a Verhovay iroda hamarabb tudott Pittsburghban, mint akár az Egyesület elnöke, igazgatóságának bármelyik tagja vagy én.

Király Imre a következő részleteket beszélt el BKGy magyarországi utjával kapcsolatban:

BKGy-öt Eckhardt Tibor, a magyarországi kigazdapárt elnöke, hívta Magyarországra, azzal, hogy az ideai választásokat megelőzőleg titkára legyen a pártnak. (Ő ezt az állást elfogadta és elfoglalta, amit igazolnak azok a pesti újsághírek, amelyek szerint mint a Kigazdapárt titkára, ottléte alatt több pártgyűlésen résztvett a vidéken.) Az autójára a munkájában volt szükség, azt megvették tőle, neki magának egy évi amerikai fizetését bankban letétbe helyezték, a soffőrét pedig félévre. BKGy teljesen meggyezett a Kigazdapárt vezetőségével, az állást elfogadta és elfoglalva, dolgozni is kezdett, lakást vett ki Budán. A dolog K.I. szerint ott akadt meg, amikor BKGy TELEFONON felhívta a feleségét Washingtonban, vele K.I. jelenlétében egy álló óráig beszélt, az asszony azonban kijelentette, hogy nem megy, hanem itt marad, az ura maradhat Magyarországon, ő itt legfeljebb elmegy a tíz centes stórbá dolgozni. A telefonbeszélgetés vége K.I. szerint az lett, hogy BKGy már akkor megmondta, hogyha így áll a dolog akkor az asszony maradjon és ő jön inkább vissza Amerikába.

BKGy Molnár titkártól kért 600 dollár kölcsönt az utra, amit visszatérte után megfizetett.

Hogy az ut története ez volt és nem az a mese, amit BKGy a vezértestületi gyűlésen magyarázatképen leadott, hogy t.i. azért kellett neki sürgősen visszamennie, mert a feleségének valami örökösödési ügye volt, amiből kifolyólag, ha nem megy, körülbelül 2000 dollár vesztesége lett volna. A vt. gyűlésen a kigazdapárti titkárságról szó sem volt.

Hogy az ut politikai háttere volt az igazi, azt igazolja Fáy Fisher Andornak cikke, amely a "Szabadság" 1943 júliusában BKGy-ről, megjelent cikke, aki az ut történetét, természetesen kevesebb részlettel, épen így mondja el. Fáy Fisher üzlettársa volt BKGy-nek és Himler Mártonnak a Debreceni Független Újságnál, amely-

Vasváry Ödön korábbi jegyzetei az
előzőkről:

Ujlaki ferenc, az Egyesület elnöke, aki
akkor toledai lelkész volt, nem tudott
B.K. meglepéséről. A hírtől (sőt) talán
a Washingtoni főiroda vezetője
mágon is tudott, mert ő adott elő
doll. Közölte B.K. nek az utolsó. Tudott
völa a Kébelbarát Király János
pénzfárunk (mint a tulajdonosi jegyzet
mutatja) és P.K. segítségével, Bogár
Jóváin is, ainek főfeladata az volt,
hog az esetleges Kédeljétködiest hazu
dozással próbálja megoldani. Vasváry
Ödön számvonóit fogalma sem volt
völa addig, amíg Király János elő
nem állt vele.

Közben fizetési periódus is volt.
Az elnök elvett tudta meg a dolgot és
P.K. fizetését kinttartását leállította.

Mikor a szelvényes iratok kiültek,
vezérletelési gyűlés tárgyalta az ügyet,
amelyen természetesen én is résztvettem.

Szinte élveztem a hazugságok Nia-
sosságát, amint megállás nélkül öm-
löltek a szájából és a gupofát,
amivel hazugságait leadta, pedig
jel tudta, hog a jelenlevők kivétel
nélkül tudják, hog minden szava
hazugság.

A döntés az volt, hogy távollétének idejére, mint jogszabályon is igazolattal periódusra, a fizetése nem utólagos ki. Ma is látom, amiért megafőle ki'kelve, otthagya a gyűlést, additva, hogy majd megmutatja!

Meg is mutatja. Addig pincázkodott, míg megre az illekezés, megutálva a tömördek arcátanulást kiutaltatták a meg nem mozgált fizetést.

(Megjegyzendő, a magyarországi lapokban is körül hirt jelent meg hogy a Kisgazdapárt országos szervező titkárrá választotta. A lapokat Amerikában is látható. Mivel erre is hivatalos döntést a nyaggatás folytatása, PK. pithendi válsága az volt, hogy a lapok azt írják, amit akarunk, ő nem kontrollálhatja azokat.)

Amikor a Kuria 1938 aug 16-án
tárgyalta Szálasi Ferenc
bűnügyét az ügyész érte
ajánlóját adta róla:

"A legsúlyosabban terhelt" megítélés,
hisz a vaddal a hazafiasságok leplebe
burkolja a maga féltékeny ambícióját.
Jogzi indoka a hüllötött nagyravagyás,
a veséris perzselés vértől betyeg
vagyakozás, amely csaknem a
patológia határán mozog." "

A fentiek veséről belülről
váltakozó 19. 16-re.

(Karsai Tibor: A budai Sándor
palotában történt, Bpest, 1963,
p. 389.)

~

